

ANA BLANDIANA

Ana Blandiana (nume literar al Otiliei-Valeria Coman, căsătorită Rusan) s-a născut la Timișoara, la 25 martie 1942. Studii de filologie romanică, licențiată a Facultății de Filologie a Universității din Cluj. Burse de studii la Iowa University (SUA), Heidelberg Universität, DAAD Berlin.

Cărți de poezie: *Persoana întâi plural*, 1964; *Călcâiul vulnerabil*, 1966; *A treia taină*, 1969; *50 de poeme*, 1970; *Octombrie, noiembrie, decembrie*, 1972; *Poeme*, 1974; *Somnul din somn*, 1977; *Întâmplări din grădina mea*, 1980; *Ochiul de greier*, 1981; *Ora de nisip*, 1984; *Stea de pradă*, 1986; *Alte întâmplări din grădina mea*, 1987; *Întâmplări de pe strada mea*, 1988; *Poezii*, 1988; *Arhitectura valurilor*, 1990; *100 de poeme*, 1991; *În dimineața de după moarte*, 1996; *La cules îngeri*, 1997, 2003, 2004; *Cartea albă a lui Arpagic*, 1998; *Balanța cu un singur talger*, 1998; *Soarele de apoi*, 2000; *Refluxul sensurilor*, 2004; *Poeme*, 2005; *Întoarcerea lui Arpagic*, 2008; *Patria mea A4*, 2010; *Pleoape de apă*, 2010; *Orologiul fără ore*, 2016.

Cărți de esuri: *Calitatea de martor*, 1970, 2003; *Eu scriu, tu scrii, elea scrie*, 1975; *Cea mai frumoasă dintre lumile posibile*, 1978; *Coridoare de oglinzi*, 1983; *Autoportret cu palimpsest*, 1985; *Orașe de silabe*, 1987; *Geniul de a fi*, 1998; *Ghicitul în mulțimi*, 2000; *Cine sunt eu?*, 2001; *A fi sau a privi*, 2005; *O silabisire a lumii*, 2006; *Spaima de literatură*, 2004, 2010; *Fals tratat de manipulare*, 2013; *Istoria ca viitor*, 2017.

Cărți de proză: *Cele patru anotimpuri*, 1977, 2011 – nuvele; *Proiecte de trecut*, 1982, 2011 – nuvele; *Sertarul cu aplauze*, 1992, 1998, 2002, 2004 – roman; *Imitație de coșmar*, 1995 – nuvele; *Orașul topit și alte povestiri fantastice*, 2004 – nuvele; *Povestiri fantastice*, 2016 – nuvele.

Cărțile sale de poezie și de proză au apărut în traducere, începând din 1982, la prestigioase edituri din Polonia, Germania, Italia, Marea Britanie, Spania, Estonia, Suedia, Norvegia, Ungaria, Franța, Olanda, Bulgaria, Letonia, Albania, Serbia, Slovenia, Macedonia, China, Coreea de Sud, Portugalia.

Premii literare: Premiul pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din România, 1969; Premiul pentru poezie al Academiei Române, 1970; Premiul pentru proză al Asociației Scriitorilor din București, 1982; Premiul Internațional „Gottfried von Herder“, Viena, 1982; Premiul Național de Poezie, 1997; Premiul „Opera Omnia“, 2001; Premiul Internațional „Vilenica“, 2002; Premiul Internațional „Camaiore“, 2005; Premiul Special „Acerbi“, 2005; Premiul „Poetul European al libertății“, 2016; Premiul Canadian pentru Poezie „Griffin“, 2018.

Interdicții de publicare: 1959–1964, 1985, 1988–1989.

În 1990, Ana Blandiana reînfințează PEN Clubul Român, al cărui președinte devine. Este unul dintre inițiatorii Alianței Civice, pe care o conduce între 1991 și 2001. Fondator și președinte al Academiei Civice, care realizează, sub egida Consiliului Europei, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței, de la Sighet. Membră a Academiei Europene de Poezie, a Academiei de Poezie „Stéphane Mallarmé“ și a Academiei Mondiale de Poezie (UNESCO).

ANA BLANDIANA

*Variațiuni
pe o temă dată*

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Adina Săucan
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Emilia Ionașcu, Dan Dulgheru

Tipărit la Art Group

© Ana Blandiana, 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Blandiana, Ana
Variațiuni pe o temă dată / Ana Blandiana. – București
Humanitas, 2018
ISBN 978-973-50-6251-4
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021 311 23 30

Catherine R

Știam că e doar o heină

Știam că e doar o haină,
Dar uitasem.
Și abia când te-ai hotărât
S-o dezbraci
Mi-am adus aminte cu spaimă
Și imediat m-am întrebat:
„De ce cu spaimă?
E doar o haină
Chiar dacă atâtea decenii
Lumea credea că ești tu.“
Acum, în sfârșit, nu mai e nici o confuzie.
Stătea aruncată, mototolită,
Învechită de purtare, uzată,
Fără nici o legătură cu tine,
Străină, sub flori.
Eu uitasem s-o privesc,
Îți simțeam neobosită privirea
Cum o cuprinde, cu noi toți laolaltă,
Fără să te mai intereseze.
Nu te vedeai
Pentru că, precum în romanul lui Wells,
Numai haina te făcuse vizibil
Și numai ninsoarea
Depunându-ți-se pe umeri, pe creștet,
Putea să-ți trădeze prezența.
Dar în biserică nu ninge.

Țin minte
câ m-am întors o dată

Țin minte că m-am întrebat o dată
Dacă noi avem doi îngeri păzitori,
Pentru că, fiind mereu împreună,
Ar fi fost o risipă.
Unul singur ne-ar fi fost de ajuns.
Nu-mi trecuse prin minte
Că am putea să ne despărțim
Și-atunci îngerul
Să fie obligat să opteze
Sau poate unul dintre noi să renunțe.
Spune drept,
Nu-ți pare rău că mi l-ai lăsat
Numai mie?

Ca între spirit și timp

Ca între spirit și trup
Între sens și cuvântul care-l ascunde
E o mare confuzie,
Ca și când ar fi un singur miracol
De nedespărțit,
Când miracolul e chiar despărțirea,
Clipa când carnea cuvântului cade
De pe oasele albe, uscate
Ale înțelesului,
Și descoperim
Că întotdeauna sufletul ne-a legat
Mai mult decât sângele.

În ultimul timp viața mea
seamănă cu un roman
de Agatha Christie

În ultimul timp viața mea seamănă cu un roman de Agatha Christie.

Totul părea să se desfășoare normal, când, deodată, în mod misterios ai dispărut.

Apoi, din timp în timp, la intervale tot mai mici, mai dispărea cineva și au trebuit să dispară încă doi, apoi trei, ca totul să înceapă să ni se pară suspect și să se declanșeze teroarea.

Nu trece o săptămână fără să mai dispară cineva și toți ne prefacem că nu observăm, speriat fiecare că ar putea observa că dispăruse el însuși.

Tu ai fost primul.

Sau poate că romanul se desfășurase și înainte la fel, dar eu am început să-l citesc doar pornind de la tine.

Știam că e doar o haină 6
Țin minte că m-am întrebat o dată 8
Ca între spirit și trup 10
În ultimul timp viața mea seamănă
cu un roman de Agatha Christie 12
Din când în când 14
„Am un pact cu oglinda“, îmi spuneai 16
Ne întâlnim ca într-un balon de săpun 18
Se leagănă, leagănă sfintele 20
Dacă am avea ca pe vremuri
microfoane prin casă 22
Fără tine 24
Când spun „celor din morminte“
se face liniște 26
Ce-ar fi să decidem să ne visăm 28
Mi-e frică de întunericul 30
Nu reușesc să-nțeleg 32
„Unde e Domnul?“,
mă întrebau la piață băbuțele 34
Ce strălucire dă suferința 36
Ție mă rog acum 38
Ce e iubirea 40
Nu-i adevărat că „orice înger e înfricoșător“ 42
Presupun că și acum poți să vezi 44
M-am întrebat ce-aș vrea să-ți spun 46
Cad frunzele 48
E ușor să fii mort 50

Se aud niște voci estompate de frunze	52
Abia cu moartea începe totul	54
„Aș vrea să murim deodată“, spuneai și eu râdeam	56
Așa cum gândurile nescrise	58
Mă întreb adesea dacă, acolo unde ești	60
De ce nu mă lasă să dorm	62
Mereu	64
În telefon, fotografiile tale dintr-o primăvară	66
Nimic nu e static	68
Surâsul tău deasupra televizorului	70
Așa cum în nu știi ce parte a Africii	72
Dacă vei fi obligat, cum bănuiesc	74
Îți amintești când ai îngropat în pământ semințele	76
Somnul este misterios ca un drum	78
Există o lege – legea Babinet-Mayer	80
Foșnetul frunzelor ca un murmur în gând	82
De ce în loc să se-ntunece	84
Suntem singuri	86
Nu știi să mă rog	88
Fiecare gest al meu	90
De sărbători te simt mai aproape	92
Când eram mică	94
Se clatină, clatină, clatină	96
Toate întrebările	98

Am citit multe cărți 100
De fapt, unde ești 102
Unde se duc orele 104
Am petrecut revelionul, ca de obicei,
numai cu tine 106
Lumină pe lumină nu se vede 108
Ninge 110
În jurnalele tale viața
apare aproape insuportabilă 112
Nu cumva cuvântul iubire 114
În prăpastia deschisă deodată în cer 116
Nu poți muri decât în prezent 118
Ne mureau bunicii, părinții 120
Tu înțelegi ce înseamnă 122